

GAVUCHEB

Galerie výtvarného umění v Chebu
Galerie der bildenden Kunst in Eger
Zima / Winter 2019

Miloš Cvach, Není to socha! / Das ist keine Plastik!

GAVU – Velká galerie / Grosse Galerie
10. 1.–24. 3. 2019
Kurátor / Kurator Tomáš Winter
Vernisáž ve středu 9. ledna v 17.00.

R 7/1997, lakovaná překližka / lackiertes Sperrholz, 121,5 x 98 x 14 cm

Miloš Jiránek, Na jezu / Am Wehr, 1905–1906

GAVU – Opus magnum
10. 1.–31. 3. 2019
Kurátor / Kurator Tomáš Winter
Vernisáž ve středu 9. ledna v 17.00.

Miloš Jiránek, Na jezu (Jez u Palackého mostu) / Am Wehr (Das Wehr bei der Palacký Brücke), 1905–1906, olej, plátno / Öl, Lnw., 173 x 143 cm, GAVU Cheb

Vladimír Houdek, Future Polis II

GAVU – Malá galerie / Kleine Galerie
10. 1.–31. 3. 2019
Kurátor / Kurator Marcel Fišer
Vernisáž ve středu 9. ledna v 17.00.

Bez názvu / O. T., 2018, olej a akryl na plátně / Öl und Acryl auf Lnw., 60 x 50 cm

Osobní výběr VII / Persönliche Auswahl VII – Ivo Hucl – básník / Dichter

GAVU – Výstava z depozitáře / Ausstellung aus dem Depot
7. 11. 2018–3. 3. 2019
13. února, 17.00, Staré písně, prastaré, pořad Ivo Hucla (autorské čtení) a Ondřeje Smeykala (didgeridoo)

Zdeněk Sklenář, Čínské hory / Chinesische Berge, 1957, akvarel na papíru / Aquarel auf Papier, 24,5 x 30 cm, GAVU Cheb

Výběrová retrospektiva doprovázená monografií představuje celoživotní dílo Miloše Cvacha (1945). Autor není v českém prostředí příliš znám, neboť v roce 1973 po absolvování pražské Akademie emigroval a usadil se v Paříži, kde žije dodnes. Jeho tvorba byla zpočátku figurální a několika sádrovými figurami byl zastoupen na loňské výstavě v GAVU Cheb, mapující diplomové práce na pražské Akademii v letech 1969 až 1989. Brzy přešel od modelovaného sochařství k objektům a v roce 1978 vznikly jeho první nástěnné reliéfy z překližky a jeho tvorba se přiblížila minimalismu. O pár let později následovaly reliéfy určené na zem, inspirované krajinou. Vedle reliéfů se Cvach soustavně věnoval kresbě, grafice, fotografování a od poloviny devadesátých let také autorským knihám. Podněty ke své tvorbě čerpá z okolního světa, během tvůrčího procesu je převádí do svébytného abstraktního jazyka. Jeho prostřednictvím vyjadřuje určité obecnější principy a obsahy, přesahující moment pomíjivé individuální zkušenosti. Zároveň se Cvachova díla bezprostředně vztahují k samotné povaze výtvarného artefaktu, ke specifickým kvalitám zvolených médií. Vedou s nimi tvůrčí dialog, založený na experimentování s tradičními přístupy a postupy, aby posunuly jejich hranice.

Diese von einer Monografie begleitete retrospektive Auswahl stellt das Lebenswerk von Miloš Cvach (1945) vor. Der Künstler emigrierte im Jahr 1973 nach der Absolvierung eines Studiums an der Prager Kunstakademie und ließ sich in Paris nieder, wo er bis heute lebt. Sein Schaffen war zunächst figurale, bald jedoch ging er von der Modellbildhauerei zu Objekten über. Im Jahr 1978 entstanden seine ersten Wandreliefs aus Sperrholz und sein Schaffen näherte sich dem Minimalismus an. Einige Jahre später folgten für den Boden bestimmte Reliefs, die von der Landschaft inspiriert waren. Neben Reliefs widmete sich Cvach systematisch auch dem Zeichnen, der Grafik, dem Fotografieren und seit der Mitte der neunziger Jahre dem Schaffen von Künstlerbüchern.

Obraz *Na jezu* Miloše Jiráňka (1875–1911), příslušníka zakladatelské generace českého moderního umění, patří k nejvýznamnějším exponátům stálé expozice GAVU Cheb. Podobně jako v jiných případech zde Jiránek zachytil reálnou skutečnost. Modelem mu seděl jeho bratr Ladislav a dějištěm obrazu byl vltavský Šitkovský jez v Praze, který se dnes nachází u tehdy ještě neexistujícího Jiráňkova mostu. Než se Jiránek dopracoval k finální verzi rozměrově většího obrazu, vytvořil stejně jako při malování jiných děl řadu kresebných a malířských studií. Hned sedm z nich z několika soukromých i veřejných sbírek se podařilo nyní shromáždit. Dokládají, s jakým zápletem Jiránek hledal výslednou podobu kompozice. Přes jeho vlastní odmítání symbolických obsahů je v něm přítomná dobově příznačná vitalita, k níž odkazuje jak lidská postava, tak tekoucí a čerčící se voda na splavu.

Das Gemälde *Am Wehr* von Miloš Jiránek (1875–1911), einem Angehörigen der Gründergeneration der modernen tschechischen Kunst, gehört zu den bedeutendsten Exponaten der ständigen Ausstellung der Galerie der bildenden Kunst in Eger (GAVU Cheb). Ähnlich wie in anderen Fällen hat Jiránek hier die reale Wirklichkeit festgehalten. Modell saß ihm sein Bruder und Schauplatz des Bildes war ein konkretes Wehr in Prag, das sich an der Stelle der damals noch nicht existierenden Jiránek-Brücke befand. Ehe Jiránek die endgültige Version dieses groß dimensionierten Werkes erarbeitete, schuf er – ebenso wie beim Malen anderer Werke – eine Reihe zeichnerischer und malerischer Studien. Gleich sieben von ihnen konnten aus mehreren privaten und öffentlichen Sammlungen zusammengetragen werden.

Už během studia na Akademii výtvarných umění v malířském ateliéru Vladimíra Skrepla získal Vladimír Houdek (1984) dvě významná ocenění – v roce 2010 Cenu kritiky pro mladou malbu a o dva roky později dokonce Cenu Jindřicha Chaloupeckého. Druhou z nich jako jediný malíř nadlouho předtím i potom... Ve svých obrazech spojuje malířský verismus s technicistními exaktními tvary, které však podobnost se součástkami strojů pouze předstírají. Vytváří tak dokonalou iluzi něčeho, co neexistuje. Na druhé straně však zdůrazňuje i malířskou hmotu, respektive její vrstvení, což jeho obrazům zajišťuje výraznou materialitu a „objektovost“, takže na diváka působí dojmem až fyzické tíže... Něco podobného platí o geometrických formách, které jsou jejich obsahem. Znaky, které se tu objevují, jsou pouhými tvary, přesto však doslova zatížené vrstvami intelektuálních odkazů různorodé povahy z dějin vědy, výtvarného umění, architektury a nakonec i techniky. Tyto odkazy ovšem nejsou citacemi – Houdek je specifickým způsobem přehodnocuje a syntetizuje a spojením zdánlivě nesourodých jevů a objektů vzniká nová entita. Jedním z témat, která ho trvale zajímají, jsou ideální města, tedy koncept, který je odpradávná spjat s politickými, filozofickými a urbanistickými utopickými vizemi. Promítlo se i do názvu této výstavy jeho obrazů z poslední doby, přestože na nich žádné konkrétní městské struktury nenajdeme.

Schon während seines Studiums an der Prager Kunstakademie erhielt Vladimír Houdek (1984) zwei bedeutende Würdigungen – im Jahr 2010 den Preis der Kritik für junge Malerei und zwei Jahre darauf sogar den Jindřich-Chalupecký-Preis. Letzteren für lange Zeit vorher und auch danach als einziger Maler ... In seinen Bildern verbindet er malerischen Verismus mit technisch exakten Formen, die eine Ähnlichkeit mit Bestandteilen von Maschinen lediglich vortäuschen. Er schafft auf diese Weise eine perfekte Illusion von etwas, was nicht existiert. Auf der anderen Seite betont er jedoch auch die malerische Materie, respektive ihre Schichtung, was den Bildern eine ausgesprochene Materialität und „Objekthaftigkeit“ verleiht, sodass sie auf den Betrachter den Eindruck direkt physischer Schwere erwecken ... Eines der Themen, die ihn dauerhaft beschäftigen, sind ideale Städte. Das hat sich auch im Titel dieser Ausstellung seiner Bilder aus der letzten Zeit niedergeschlagen, auch wenn wir in ihnen keine konkreten Stadtmotive finden.

V cyklu výstav z depozitáře dává galerie čas od času prostor zajímavým lidem, aby vytvořili svou vlastní výstavu z galerijních sbírek. Tentokrát vybíral básník, kurátor, kulturní aktivista, ale též zakladatel známé Bezejmenné čajovny ve Štáhlavcích Ivo Hucl (1961). Dosud vydal pět básnických sbírek a dvě knihy esejů, jeho kniha krátkých lyrických textů *Prach prázdna* byla nominována na Státní cenu za literaturu. Díla, která pro výstavu vybral, odrážejí jeho dlouhodobý zájem o východní kulturu, stejně jako spirituální charakter jeho vlastní tvorby. Výstavu uvádí drobná kresba Josefa Šímy, publikovaná snad vůbec poprvé. Dalším vrcholem výstavy jsou mimořádně krásné práce na papíru Zdeňka Sklenáře inspirované Čínou. Na výstavě jsou dále zastoupeny velkoformátové pastelky Karla Malicha, skupina prací z okruhu českého konceptualismu a minimalismu (Marian Palla, Milan Maur, Petr Kvíčala) a obraz Malichova žáka a následovníka Vladimíra Hanuše.

Im Zyklus „Ausstellungen aus dem Depot“ stellt diesmal Ivo Hucl (*1961) seine Auswahl vor, ein Dichter, aber auch Kurator, Kulturaktivist und Gründer der bekannten Namenlosen Teestube (Bezejmenná čajovna) in Štáhlavice. Die Werke, die er für die Ausstellung ausgewählt hat, spiegeln sein lang anhaltendes Interesse an der östlichen Kultur wider, ebenso wie den spirituellen Charakter seines eigenen Schaffens.

Tereza Řičanová, Obrazy světa / Bilder der Welt

Museum Café
4. 10. 2018–30. 3. 2019
Kurátor Veronika Lochmanová

Tvary, barvy, pohodlí: Nábytek Jitona / Formen, Farben, Behaglichkeit: Die Möbel der Marke Jitona

Retromuseum – Vystavní sál / Ausstellungssaal
18. 10. 2018–31. 3. 2019
Kurátor / Kurator Ladislav Zikmund-Lender

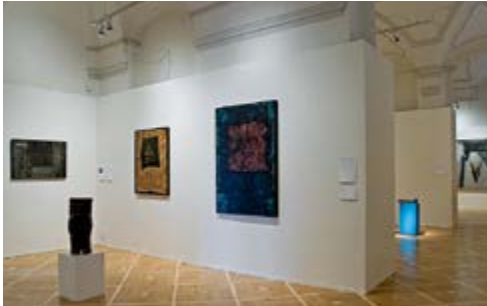
Hubert Nepožitek, Bohumil Landsmann, Konferenční stolec typu 1806, závod Lišov, první polovina 60. let, foto Nanovo

Domácí kronika Jindřicha Josefa Turka / Die Heimchronik des Jindřich Josef Turek

Retromuseum – Nad schody / Über der Treppe
17. 1.–21. 4. 2019
Kurátor Marcel Fišer
Vernisáž 16. ledna v 17.00.
20. února a 6. března v 17.00 proběhnou autorovy přednášky, v nichž představí svou kroniku města.

Stálé expozice / Dauerausstellungen

Gotika / Gothik

GAVU – 2. patro / 2. Stock

Moderní a současné umění / Moderne und zeitgenössische Kunst

GAVU – 1. patro / 1. Stock

Životní styl a design v ČSSR / Lifestyle und Design in der CSSR

Retromuseum – přízemí / Erdgeschoß

Galerie výtvarného umění v Chebu / Galerie der bildenden Kunst 1

příspěvková organizace Karlovarského kraje
náměstí Krále Jiřího z Poděbrad 16, 350 02 Cheb
T: +420 354 422 450
info@gavu.cz, www.gavu.cz

Retromuseum 2

pobočka Galerie výtvarného umění v Chebu
náměstí Krále Jiřího z Poděbrad 17, 350 02 Cheb
www.retromuseum.cz

Otevřeno / Geöffnet: úterý–neděle / Dienstag–Sonntag 10.00–17.00
Vstupné / Eintritt: 80 Kč; 50 Kč (senioři od 60 let, studenti SŠ a VŠ / Senioren ab 60 Jahre, Studenten, Schüler ab 16 Jahre); 10 Kč (žáci ZŠ, studenti SŠ při kolektivní návštěvě / Schüler bis 15 Jahre); zdarma / frei (děti do 6 let, ZTP, ICOM, RG, UHS / Kinder bis 6 Jahre, Behinderte mit Ausweis, ICOM).
Vstupné zahrnuje návštěvu v řadě stálých expozic a výstav jak v Galerii výtvarného umění, tak i v Retromuseu. / Der Eintritt fasst alle dauerhafte und temporäre Ausstellungen sowohl in der Galerie der bildenden Kunst, als auch im Retromuseum um.
Přednášky: 50 Kč, pro členy galerijního klubu zdarma.

Po čtyřech letech téměř na den přesně se do galerijní kavárny vrací jeden z kmenových ilustrátorů nakladatelství Baobab Tereza Řičanová (1974). Absolventka ateliéru ilustrace a grafiky VŠUP v Praze u prof. Jiřího Šalamouna tehdy roce 2014 chebské návštěvníky pozvala na palubu Noemovy archy, jejíž příběh doprovázela výpravnými celobarevnými ilustracemi a vydala ho jako velké obrazové album. Svě skvěle vyprávěčské nadání autorka nyní rozvíjí i v další ze svých knih *Obrazy světa*, která je zatím jejím nejrozsáhlejším knižním projektem. Výsledkem její tříleté práce a také neovladatelné touhy po malbě je čtrnáct bohatých obrazů – map zobrazujících prázdná témata a prostředí lidské existence, která člověk odpradáвна zabydloval svou fantazií i reálnými událostmi. Vesmír, les, město, hrady, ledové hory, moře... K obrazům je přiložen obsáhlý průvodce, v němž autorka detailně popisuje jednotlivé děje, postavy a výjevy. Člověk se tak díky nim noří do obrazů, jako by byl stržen vyprávěním dobrodružného příběhu.

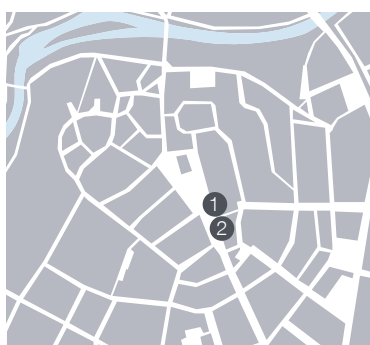
Tereza Řičanová (1974) ist eine der Stammillustratoren des Verlags Baobab. Ihre erzählerische Begabung entfaltet die Künstlerin jetzt in einem weiteren ihrer Werke, dem Buch *Bilder der Welt* (*Obrazy světa*), ihrem bisher umfangreichsten Buchprojekt. Ergebnis der dreijährigen Arbeit sind vierzehn reich bebilderte Tafeln, die die grundlegenden Themen und Milieus der menschlichen Existenz darstellen, welche der Mensch von eh und je mit seiner Fantasie und realen Ereignissen bevölkert hat. Weltall, Wald, Stadt, Burgen, Eisberge, Meer ...

Od svého začátku Retromuseum systematicky prezentuje podniky socialistické éry, jejichž výrobky představují důležitý příspěvek k designu této epochy. Po Botaně Skuteč, respektive její značce Botas, Plastimatu Liberec a Elektro-Praze Hlinsko, výrobci elektrosportřebičů ETA, je to nyní výstava věnovaná národnímu podniku Jitona Soběslav. Širokou škálu jeho produkce reprezentuje výběr nábytku z let 1951–1989. V době své největší slávy měl 27 provozů a závodů po celých jižních a západních Čechách a řadil se vedle podniků Kuchyní Praha, UP Rousínov, UP Bučovice, TON Bystřice pod Hostýnem, Tatra Pravenec, Mier Topoľčany nebo Kovona Lysá nad Labem k předním československým výrobcům nábytku. Jitona byla jedinečná v tom, že se zabývala celým spektrem sortimentu, od obývacích a jídelních sestav, přes kuchyně až po dětské pokoje, ložnice a úložné systémy. Současně ale nerezignovala na tradiční materiál: masiv a dřevěnou dýhu. Kromě sériové produkce Jitona vyráběla také autorský nábytek do předních architektonických realizací: kolektivního domu v Litvinově, Sjezdového paláce, Paláce kultury, hotelu Praha, motelu Stop či velvyslanectví v Pekingu. Mezi nejrozšířenější a nejkoničtější obývací sestavy patřila řada U-300 a U-500, komplet Granát a Rubín, z kuchyní pak Asta a Nina. Na návrzích se podíleli hlavně závodní návrháři Bohumil Landsman a Hubert Nepožitek, mnoho oblíbených kusů ze 60. let také navrhl Jiří Šmídek. Jitona na vývoji nových tvarů spolupracovala s Ústavem bytové a oděvní kultury a pořádala i studentské soutěže na experimentální tvary a materiály. I v dobách normalizace obstála Jitona v celoevropské konkurenci nezávisle na železné oponě. Vyvážela nábytek do zemí RVHP, a stala se subdodavatelem švédské firmy IKEA. Výstava představí kompletní obývací pokoj Rubín v elegantní mahagonové dýze, ukázky z obývacího souboru U-300, příklady kuchyní, ale také autorský nábytek pro architekturu: Jacht klub na Máchově jezeře nebo vládní vilu v Sezimově Ústí.

Seit seinem Anfang stellt das Retromuseum systematisch Unternehmen der sozialistischen Ära vor, deren Erzeugnisse einen wichtigen Beitrag zum Design dieser Epoche darstellen. Das gilt auch für den Möbelhersteller Volkseigenes Unternehmen Jitona in Soběslav. Zu seinen Glanzzeiten hatte dieser 27 Werke und Betriebsstätten, verteilt über ganz Süd- und Westböhmen. Die Firma Jitona war einmalig insofern, als sie sich mit dem gesamten Spektrum des Sortiments befasste, von Wohn- und Esszimmerkombinationen über Küchen bis zu Kinderzimmern, Schlafzimmern und Lagersystemen. Gleichzeitig jedoch verwendete sie traditionelles Material: Massivholz und Fournier. Neben der Serienproduktion stellte sie auch künstlerisch anspruchsvolle Möbel für hervorragende architektonische Realisierungen her, wie für den Kulturpalast in Prag oder die tschechoslowakische Botschaft in Peking. Auch zu den Zeiten der Normalisierung hielt sie unabhängig vom Eisernen Vorhang ihre Position in der gesamteuropäischen Konkurrenz. Sie exportierte Möbel in die Länder des Comecon, wurde aber auch zu einem Lieferanten der schwedischen Firma IKEA.

V roce 1993 se Jindřich Josef Turek (1948) stal chebským kronikářem. Od té doby vede kroniku svým charakteristickým archaickým způsobem, když ji píše kaligrafickým písmem, zdobí iniciálami a bordurami a ilustruje propracovanými akvarelovými obrázky. K této práci se dostal přes svůj celoživotní koníček, psaní a ilustrování kroniky rodinné, která je neméně pozoruhodná. K jejímu psaní ho přivedl iniciační zážitek asi v jedenácti letech ve Valči, kde s rodiči žil. Tehdy jemu i ostatním dětem ukázal pan Lorenc, bývalý zámecký zahradník, svou krásně ilustrovanou kroniku vázanou v kůži, kterou psal pro zámeckého pána ostravského uhlobarona Jana Larische-Mönnicha, po jehož odsunu mu už zůstala. Ve svých sedmnácti letech se odhodlal k tomu, že se pokusil o něco podobného: v papírnictví si koupil pamětní knihu a začal psát a malovat kroniku vlastní, která od té doby dokumentuje osudy jeho rodiny na pozadí tehdejší doby. První zpráva o svatbě jeho sestry je z 13. listopadu 1965...

Im Jahr 1993 wurde Jindřich Josef Turek (1948) Stadtchronist von Eger. Seit dieser Zeit führt er die Chronik in seiner charakteristischen archaischen Weise, indem er sie in einer kalligrafischen Schrift schreibt, mit Initialen und Bordüren schmückt und mit fein ausgearbeiteten Aquarellen illustriert. An diese Arbeit ist er durch sein lebensbestimmendes Steckenpferd geraten, das Schreiben und Illustrieren der Familienchronik, die nicht weniger bemerkenswert ist. Er schreibt und malt sie, seitdem er siebzehn wurde, der erste Eintrag stammt vom 13. November 1965 ...

Výstavní program GAVU Cheb je podpořen z grantového programu MK ČR. Titulní strana: Pohled do výstavy Miloše Cvacha v la Fabrique du Pont d'Aleyrac v Saint-Pierre-ville, 2004